

Aika 03.12.2018 klo 11:30 - 12:02

Paikka Salon kaupungintalo, kokoustila Kataja, Tehdaskatu 2, 24100 Salo

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
440	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
441	Pöytäkirjan tarkastaminen sekä tiedoksi antaminen kunnan jäsenelle	5
442	Asioiden käsittelyjärjestyksen hyväksyminen	6
443	Lounais-Suomen jätehuoltolautakunnan päätös 25.10.2018 § 56 sako- ja umpikaivolietteiden jätteen kuljetuksesta, päätöksestä valittaminen	7
444	Asumisessa syntyneiden lietteiden vastaanotto- ja käsittelysopimus	11
445	Kaupunginhallituksen edustajien raportti lautakuntien ja muiden kaupunkiyhteisöjen kokouksista	19
446	Lauta- ja johtokuntien pöytäkirjat	20
447	Kaupunginjohtajan ja muiden viranhaltijoiden päätökset	21

Osallistujat

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Karnisto-Toivonen Saija	11:30 - 12:02	puheenjohtaja	
	Suonio-Peltosalo Elina	11:30 - 12:02	1. varapuheenjohtaja	
	Huittinen Ulla	11:30 - 12:02	2. varapuheenjohtaja	
	Lehti Timo	11:30 - 12:02	jäsen	
	Lundén Mikko	11:30 - 12:02	jäsen	
	Nikkanen Saku	11:35 - 12:02	jäsen	poissa §440 ja 441
	Nyyssönen Jonna	11:30 - 12:02	jäsen	
	Riski Johanna	11:30 - 12:02	jäsen	
	Ruokonen Marja	11:30 - 12:02	jäsen	
	Tapio Marko	11:30 - 12:02	jäsen	
	Vallittu Pertti	11:30 - 12:02	jäsen	
Yli-Jama Anna-Leena	11:30 - 12:02	jäsen		
Poissa	Vesa Simo		jäsen	
Muu	Anttila Jarkko	11:30 - 12:02	varajäsen	
	Nummentalo Juhani	11:30 - 12:02	valtuuston puheenjohtaja	
	Ahonen-Ojala Leena	11:35 - 12:02	valtuuston 1. varapuheenjohtaja	poissa §440 ja 441
	Uusitalo Ilkka	11:30 - 12:02	valtuuston 2. varapuheenjohtaja	
	Tamminen Heikki	11:30 - 12:02	valtuuston 3. varapuheenjohtaja	
	Inna Lauri	11:30 - 12:02	esittelijä	
	Nieminen Irma	11:30 - 12:02	pöytäkirjanpitäjä	

Allekirjoitukset

Salossa 10. joulukuuta 2018

Saija Karnisto-Toivonen
PuheenjohtajaIrma Nieminen
Pöytäkirjanpitäjä**Käsitellyt asiat**

440 - 447

Pöytäkirjan tarkastus

Salossa 10. joulukuuta 2018

Elina Suonio-Peltosalo
Pöytäkirjan tarkastajaPertti Vallittu
Pöytäkirjan tarkastaja

Pöytäkirja nähtävillä

Tarkastettu pöytäkirja pidetään nähtävillä 11. joulukuuta 2018 alkaen yleisessä tietoverkossa.

Irma Nieminen
Hallintojohtaja

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kaupunginhallitus 03.12.2018 § 440

Kuntalain 103 §:n mukaan kokous on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla.

Esityslista on lähetetty toimielimen päättämällä tavalla neljä päivää ennen kokousta.

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Pöytäkirjan tarkastaminen sekä tiedoksi antaminen kunnan jäsenelle

Kaupunginhallitus 03.12.2018 § 441

Kaupunginhallituksen 12.6.2017 § 2 päätöksen mukaan pöytäkirja tarkastetaan kokousta seuraavana maanantaina kaupungintalon infopisteessä, os. Tehdaskatu 2 ja sen tarkastaa kaksi kokouksessa tehtävään nimettyä jäsentä.

Tarkastettu pöytäkirja julkaistaan kaupungin yleisessä tietoverkossa kuntalain 140 §:n mukaisesti.

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus valitsee tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastajiksi jäsenet Suonio-Peltosalo Elina ja Vallittu Pertti.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää, että tarkastettu pöytäkirja julkaistaan yleisessä tietoverkossa 11. joulukuuta 2018.

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Asioiden käsittelyjärjestyksen hyväksyminen

Kaupunginhallitus 03.12.2018 § 442

Kaupunginhallitukselle on toimitettu kokouksen esityslista. Hallintosäännön 148 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, ellei toimitella muuta päätä.

Hallintosäännön 149 §:n mukaan toimitella voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistö päätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus päätää käsitellä asiat ennalta jaetun esityslistan mukaisesti.

Päätös:

Merkittiin, että Leena Ahonen-Ojala ja Saku Nikkanen saapuivat kokoukseen klo 11.35 tämän asian käsittelyn aikana.

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Rakennus- ja ympäristölautakunta	§ 151	14.11.2018
Kaupunginhallitus	§ 443	03.12.2018

Lounais-Suomen jätehuoltolautakunnan päätös 25.10.2018 § 56 sako- ja umpikaivolietteiden jätteen kuljetuksesta, päätöksestä valittaminen

1809/14.05.00/2018

Rakennus- ja ympäristölautakunta 14.11.2018 § 151

Asioiden käsittelyjärjestyksen hyväksymisen 149 § yhteydessä lautakunta päätti, Ralf Hellbergin esityksestä, ottaa käsiteltäväkseen Lounais-Suomen jätehuoltolautakunnan päätöksen 25.10.2018 § 56 koskien lietteen kuljetusta.

Hellsbergin esitys:

”Salon rakennus- ja ympäristölautakunta tekee seuraavan päätöksen: Lounais-Suomen jätehuoltolautakunnan toimittaman 25.10.2018 kokouksen § 56 pöytäkirjan otteen osalta Salon rakennus- ja ympäristölautakunta päättää esittää Salon kaupunginhallitukselle, että Salon kaupunki valittaa tästä Lounais-Suomen jätehuoltolautakunnan tekemästä päätöksestä.

Salon rakennus- ja ympäristölautakunta toteaa valituksen tekemisen perusteluina seuraavaa:

1. Salon kaupungissa tulee jatkua sako- ja umpikaivolietteiden kuljetuksessa nykyinen kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus, koska Salon kaupungissa täyttyvät kaikki jätelain (646/2011) 37 § mukaiset edellytykset jatkaa alueella kiinteistön haltijan järjestämää jätteenkuljetusta.
2. Salon kaupunki ja Liikelaitos Salon Vesi ovat ottaneet jo yli kolme vuotta sitten ensimmäisenä paikkakuntana alueella käyttöön sähköisen, reaaliajassa toimivan siirtoasiakirjan. Sen avulla lietteiden kuljetusten asiointi sekä raportointi on joustavaa, selkeää ja luotettavaa. Myös Raisio, Naantali ja Turku ovat ottaneet vastaavan järjestelmän hiljattain käyttöön.
3. Ramboll Finland Oy:n tekemän puolueettoman selvityksen mukaan alueella on tarjolla jätteenkuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin. Alueen asukkaat ja kiinteistön omistajat ovat olleet erittäin tyytyväisiä nykyiseen palveluun.
4. Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta alueella, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä, eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.
5. Kiinteistön haltijan järjestämänä jätteenkuljetus on luonut kilpailua, parempia ja monipuolisempia palveluita, asiakastyytyväisyyttä ja se on pitänyt palveluhinnat kohtuullisina. Kiinteistön haltijat ovat olleet tyytyväisiä nykyisen kuljetusjärjestelmän toimivuuteen. Kunnan järjestämä jätteenkuljetus ei ole osoittanut niin asiakaslähtöistä toimivuutta niissä kunnissa, joissa se on ollut käytössä.

Rakennus- ja ympäristölautakunta	§ 151	14.11.2018
Kaupunginhallitus	§ 443	03.12.2018

---

6. Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus on pakottanut yrittäjät kehittämään omia palvelukonseptejaan. Yritykset ovat noudattaneet annettuja säädöksiä ja määräyksiä eikä nykyjärjestelmä heikennä viranomaisten toimintamahdollisuuksia.

7. Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta on käyttänyt päätöksenteossa perusteluna vieheellisiä LCA Consultingin Oy:n selvityksessä mainittuja lietekertymäarvioita, jotka eivät vastaa todellisuutta. Selvityksessä on esitetty virheellinen väite, että 67 % lietteistä menee epäasialliseen käsittelyyn. Siinä lietekertymä on arvioitu noin kolme kertaa muita alan selvityksiä korkeammaksi. Jos LCA Consulting Oy:n väittämät valtavat, viranomaisilta ”hukassa” olevat, lietemäärät, Hämeenlinnan tai Vaasan kokoisten kaupunkien koko lietemäärän verran (yli 120.000 m³), menisivät väitteiden mukaisesti puhdistamattomina luontoon, näkyisi tämä välittömästi ympäristössä. Tällaisia havaintoja ja ilmoituksia lietteen joutumisesta ympäristöön ei ole viranomaisille tullut. Lounais-Suomen jätehuoltolautakunnan alueelta ainoastaan Salosta on löytynyt 17.1.2018 yksi laajasti uutisoitu ja rikostutkinnassa oleva tapaus lietteen laskusta puroon. Tämäkin jo osoittaa, että alan valvonta toimii hyvin.

8. Salon kaupunki toteaa, että Salon kaupungin alueella ei ole esitetty sellaisia jätelain 37 §:n edellyttämiä asiallisia perusteluja, jotka estäisivät sako- ja umpikaivolietteiden kuljetuksessa kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetusjärjestelmän valintaa.”

Matti Fontell kannatti Hellsbergin esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että on suoritettava äänestys. Puheenjohtaja ehdotti, että äänestys suoritetaan nimenhuutoäänestyksenä. Puheenjohtajan ehdotus äänestystavasta hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä Hellsbergin ehdotus sai kymmenen ääntä (10) (Saari, Hellsberg, Alanko, Aaltonen, Hammar, Fontell, Kuisma, Lautiala, Rahikkala, Tekkala). Yksi (1) ei ollut Hellsbergin ehdotuksen kannalla (Lindholm).

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi Hellsbergin ehdotuksen.

Kaupunginhallitus 03.12.2018 § 443

Valmistelija: vs. kaupunginlakimies Mikko Heiskanen,
mikko.heiskanen@salo.fi, (02) 778 2044.

Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta on päättänyt 25.10.2018 § 56, että sen toimialueella siirrytään sako- ja umpikaivolietteiden kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa nykyisestä sopimusperusteisesta jätteenkuljetuksesta jätelain 36 §:n mukaiseen kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen vaihteittain vuosina 2021- 2026 Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n kilpailuttamien uusien kuljetusurakoiden alkaessa. Voimassaoleva sopimusperusteinen jätteenkuljetus lakkaa kunnan järjestämään kuljetukseen siirryttäessä.

Lisäksi lautakunta päätti, että lietteenkuljetusta järjestettäessä on tärkeää ottaa huomioon lausunnoissa ja kannanotoissa esitetyt näkemykset

Rakennus- ja ympäristölautakunta	§ 151	14.11.2018
Kaupunginhallitus	§ 443	03.12.2018

---

kilpailutusalueiden koosta ja pien- sekä paikallisyrittäjien mahdollisuuksista osallistua kilpailutukseen.

Rakennus- ja ympäristölautakunta on 14.11.2018 § 151 käsitellyt asian ja esittää kaupunginhallitukselle, että Salon kaupunki valittaa Lounais-Suomen jätehuoltolautakunnan tekemästä päätöksestä seuraavilla perusteilla:

1. Salon kaupungissa tulee jatkaa sako- ja umpikaivolietteiden kuljetuksessa nykyinen kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus, koska Salon kaupungissa täyttyvät kaikki jätelain (646/2011) 37 § mukaiset edellytykset jatkaa alueella kiinteistön haltijan järjestämää jätteenkuljetusta.
2. Salon kaupunki ja Liikelaitos Salon Vesi ovat ottaneet jo yli kolme vuotta sitten ensimmäisenä paikkakuntana alueella käyttöön sähköisen, reaaliajassa toimivan siirtoasiakirjan. Sen avulla lietteiden kuljetusten asiointi sekä raportointi on joustavaa, selkeää ja luotettavaa. Myös Raisio, Naantali ja Turku ovat ottaneet vastaavan järjestelmän hiljattain käyttöön.
3. Ramboll Finland Oy:n tekemän puolueettoman selvityksen mukaan alueella on tarjolla jätteenkuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin. Alueen asukkaat ja kiinteistön omistajat ovat olleet erittäin tyytyväisiä nykyiseen palveluun.
4. Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta alueella, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä, eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.
5. Kiinteistön haltijan järjestämänä jätteenkuljetus on luonut kilpailua, parempia ja monipuolisempia palveluita, asiakastyytyväisyyttä ja se on pitänyt palveluhinnat kohtuullisina. Kiinteistön haltijat ovat olleet tyytyväisiä nykyisen kuljetusjärjestelmän toimivuuteen. Kunnan järjestämä jätteenkuljetus ei ole osoittanut niin asiakaslähtöistä toimivuutta niissä kunnissa, joissa se on ollut käytössä.
6. Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus on pakottanut yrittäjät kehittämään omia palvelukonseptejaan. Yritykset ovat noudattaneet annettuja säädöksiä ja määräyksiä eikä nykyjärjestelmä heikennä viranomaisten toimintamahdollisuuksia.
7. Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta on käyttänyt päätöksenteossa perusteluna virheellisiä LCA Consultingin Oy:n selvityksessä mainittuja lietekertymäarvioita, jotka eivät vastaa todellisuutta. Selvityksessä on esitetty virheellinen väite, että 67 % lietteistä menee epäasialliseen käsittelyyn. Siinä lietekertymä on arvioitu noin kolme kertaa muita alan selvityksiä korkeammaksi. Jos LCA Consulting Oy:n väittämät valtavat, viranomaisilta ”hukassa” olevat, lietemäärät, Hämeenlinnan tai Vaasan kokoisten kaupunkien koko lietemäärän verran (yli 120.000 m³), menisivät väitteiden mukaisesti puhdistamattomina luontoon, näkyisi tämä välittömästi ympäristössä. Tällaisia havaintoja ja ilmoituksia lietteen joutumisesta ympäristöön ei ole viranomaisille tullut. Lounais-Suomen jätehuoltolautakunnan alueelta ainoastaan Salosta on löytynyt 17.1.2018 yksi laajasti uutisoitu ja rikostutkinnassa oleva tapaus lietteen laskusta

Rakennus- ja ympäristölautakunta	§ 151	14.11.2018
Kaupunginhallitus	§ 443	03.12.2018

---

puroon. Tämäkin jo osoittaa, että alan valvonta toimii hyvin.

8. Salon kaupunki toteaa, että Salon kaupungin alueella ei ole esitetty sellaisia jätelain 37 §:n edellyttämiä asiallisia perusteluja, jotka estäisivät sako- ja umpikaivolietteiden kuljetuksessa kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetusjärjestelmän valintaa."

Kaupunginhallitus on päätöksellään 27.8.2018 § 315 yhtynyt Salon rakennus- ja ympäristölautakunnan lausuntoon, jonka mukaan alueella ei ole esitetty sellaisia jätelain 37 §:n edellyttämiä perusteluja, jotka estäisivät sako- ja umpikaivolietteiden kuljetuksessa kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetusjärjestelmän valinnan.

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus päättää valittaa Lounais-Suomen jätehuoltolautakunnan sako- ja umpikaivolietteiden jätteen kuljetusta koskevasta päätöksestä rakennus- ja ympäristölautakunnan päättämällä tavalla.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Jonna Nyysönen ehdotti, että kaupunginhallitus ei valita Lounais-Suomen jätehuoltolautakunnan sako- ja umpikaivolietteiden jätteen kuljetusta koskevasta päätöksestä päätöksestä.

Jonna Nyysösen ehdotus raukesi kannatuksen puuttuessa.

Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen. Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Jonna Nyysönen ilmoitti pöytäkirjaan merkittäväksi seuraavan eriävän mielipiteensä:

"Tehdylle valitukselle ei ole asiallisia eikä lakiin nojautuvia perusteita. Kunnalliseen lietteenkuljetusjärjestelmään siirtyminen on tärkeä askel ympäristönsuojelussa. Nykyinen kuljetusjärjestelmä mahdollistaa lietteen joutumisen luontoon rehevöittämään vesistöjämme sekä huonontamaan maaperän tilaa.

Kunnan järjestämä lietteenkuljetus mahdollistaisi lietteen keräämisen, kuljettamisen, käsittelyn ja hyödyntämisen tehokkaamman valvonnan, millä voidaan vähentää ympäristöhaittojen lisäksi alueen asukkaisiin kohdistuvan terveyshaitan mahdollisuutta. Lietteiden kontrolloimaton ja epäasianmukainen käsittely lisää erityisesti talous- ja uimavesivälitteisten tautien riskiä."

Kaupunginhallitus	§ 261	11.12.2017
Kaupunginhallitus	§ 93	26.02.2018
Kaupunginhallitus	§ 444	03.12.2018

Asumisessa syntyneiden lietteiden vastaanotto- ja käsittelysopimus

2041/14.06.01/2017

Kaupunginhallitus 11.12.2017 § 261

Valmistelija rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Esa Nieminen, esa.nieminen@salo.fi, 02 778 2302

Kaupunginjohtaja on ilmoittanut käyttävänsä otto-oikeutta Liikelaitos Salon Veden johtokunnan päätökseen 9.11.2017 § 22, joka koskee asumisessa syntyneiden lietteiden vastaanotto- ja käsittelysopimusta. Johtokunnan päätöksen lainmukaisuus ja sopimuksen mukaisuus tulee selvittää.

Liikelaitoksen johtokunnan käsittely 20.9.2017 § 13.

”Lounais-Suomen jätehuolto on lähestynyt Salon Vettä seuraavan sisältöisellä sopimuksella, kohdat 2 ja 3:

” 2 SOPIMUKSEN TARKOITUS

Tällä sopimuksella sovitaan kunnan vastuulla olevan Salon kaupungin alueella syntyneen sako- ja umpikaivolietteen vastaanotosta ja käsittelystä Salon kaupungin keskusjätevedenpuhdistamolla.

3. TAUSTA

LSJH:n omistajakunnat ovat osakassopimuksessa antaneet yhtiön tehtäväksi huolehtia osakkaiden vastuulle jätelain mukaan kuuluvat jätehuollon palvelutehtävät.

Vakinaisessa asunnossa, vapaa-ajan asunnossa, asuntolassa ja muussa asumisessa syntyvä sako- ja umpikaivolietteen käsittelyn järjestäminen on jätelain (2011/646) mukaan kunnan vastuulla.”

Liikelaitos Salon Veden johtokunta hyväksyy liitteenä olevan sopimuksen. Lisäksi johtokunta antaa toimitusjohtajalle valtuudet allekirjoittaa sopimus.

Liitteenä on myös Salon Veden hinnasto, mukana lietteiden käsittelymaksujen voimassa olevat hinnat. Liikelaitoksella on oikeus muuttaa taksoja johtokunnan päätöksellä.

Toimitusjohtaja:

Johtokunta päättää hyväksyä esitetyn ehdotuksen.

Päätös:

Johtokunta päättää palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi ja selvitettäväksi miten vastaava sako- ja umpikaivolieteeasia on muualla järjestetty.”

Liikelaitoksen johtokunnan käsittely 8.11.2017 § 22

Kaupunginhallitus	§ 261	11.12.2017
Kaupunginhallitus	§ 93	26.02.2018
Kaupunginhallitus	§ 444	03.12.2018

"Liikelaitos Salon Vesi huolehtii alueellaan jätevedenpuhdistuksesta. Pääosa jätevedestä tulee puhdistamolle putkistoa pitkin ja osan kuljetusyrietykset tuovat puhdistamolle. Nykyisin Liikelaitos Salon Vesi laskuttaa suoraan kuljetuksen suorittanutta yritystä tuodusta lietteestä. Samoin toimii selvityksen mukaan pääosa kaupungeista mm. Lohja, Forssa ja Loimaa.

Uudessa järjestelmässä vastuu lietteen kuljetuksesta kuuluisi kuljetusyrietykselle ja puhdistaminen Liikelaitos Salon Vedelle. Asiakkaan laskutus siirtyisi jätehuoltoyhtiölle. Sopimusehdotus on liitteenä.

Toimitusjohtaja:

Toimitusjohtaja ehdottaa, että jatketaan nykyisen olemassa olevan käytännön mukaan eli Liikelaitos Salon Vesi laskuttaa suoraan kuljetusyrietyksiä ja kuljetusyrietyksiä asiakasta.

Päätös:

Johtokunta hyväksyi päätösehdotuksen."

Valmistelu kaupunginhallitukselle

1 Jätelaki

Jätelain 32 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan kunnan on järjestettävä vakinaisessa asunnossa, vapaa-ajan asunnossa, asuntolassa ja muussa asumisessa syntyvien jätteiden jätehuolto, mukaan lukien sako- ja umpikaivoliete. Lain 34 §:n mukaan kunnan on jätehuollon järjestämisessä huolehdittava siitä, että jätteen keräys ja kuljetus järjestetään ja mitoitetaan siten, että ne vastaavat mahdollisimman hyvin syntyvän jätteen määrää ja laatua ja että jätteenkuljetuksen ja jätteen alueellisen vastaanoton järjestelyistä tiedotetaan riittävästi ja riittävän usein.

Lain 35 §:n mukaan kiinteistöittäinen jätteenkuljetus on järjestämistävästä riippumatta järjestettävä niin, että tarjolla on jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin. Kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa on noudatettava kunnan jätehuoltomääräyksiä. Jäte on toimitettava kunnan määräämään vastaanotto- tai käsittelypaikkaan.

Jätelain 43 §:n mukaan kunta voi päätöksellään siirtää sille tässä laissa säädetyn jätteen vastaanoton, kuljetuksen ja käsittelyn, 82 §:ssä tarkoitetun jätemaksujen laskutuksen ja 93 §:n 1 momentissa tarkoitetun jäteneuvonnan sekä näihin välittömästi liittyvät hallinnolliset tehtävät, joihin ei sisälly julkisen vallan käyttöä, tätä varten perustetulle yhtiölle, jonka kunta yhdessä muiden kuntien kanssa omistaa. Kunta vastaa siitä, että siirretyt ***jätehuollon palvelutehtävät*** tulevat hoidetuiksi jätelain ja sen nojalla annettujen säännösten mukaisesti.

2 Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n perustaminen ja osakassopimuksen hyväksyminen

Kaupunginhallitus	§ 261	11.12.2017
Kaupunginhallitus	§ 93	26.02.2018
Kaupunginhallitus	§ 444	03.12.2018

Salon kaupunginvaltuusto on 7.4.2014 § 42 hyväksynyt Rouskis Oy:n ja Turun Seudun Jätehuolto Oy:n yhdistymisen ja siihen liittyvät yhdistymisasiakirjat. Kaupunginhallituksen päätösehdotuksen kohdan 2 mukaisesti valtuusto siirsi Salon kaupungin jätehuollon palvelutehtävät jätelain 43 § 1 momentin mukaisesti uudelle yhtiölle (Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:lle, LSJH Oy). Tarkemmin palvelutehtävistä on sovittu osakassopimuksessa.

Osakassopimuksen 3 ja 4 kohtien mukaan uuden yhtiön tehtävänä on ensisijaisesti huolehtia osakaskuntien vastuulla olevien palvelutehtävien järjestämisestä. Jätteiden vastaanotto, kierrätys, hyödyntäminen ja loppusijoitus kuuluvat palvelutehtäviin. Osakassopimuksen 7 kohdan mukaan kunnat eli osakkaat sitoutuvat omassa toiminnassaan myötävaikuttamaan yhtiön toimintaan siten, että yhtiö pystyy tarjoamaan palveluja kohtuullisin hinnoin. Osakkaat ohjaavat kaikki vastuullaan olevat yhdyskuntajätteet yhtiön vastaanottoon, hyödyntämiseen ja käsittelyyn.

Osakassopimuksen 15 kohdassa on määräyksiä sopimusrikkomusten seuraamuksista. Mikäli osakas syyllistyy **olennaiseen sopimusrikkomukseen** eikä 60 päivän kuluessa kirjallisen ilmoituksen saatuaan korjaa sopimusrikkomusta, voi siitä seurata 200 000 euron sopimussakko lisättynä 2 000 eurolla jokaista omistettua osaketta kohden.

3 Yhteisen jätehuoltolautakunnan perustaminen ja jätehuoltomääräysten vahvistaminen

Jätelain 43 §:n mukaiseen jätehuollon palvelutehtävän siirtämiseen kuntien omistamalle yhtiölle liittyy yhteisen jätehuoltolautakunnan perustaminen. Salon kaupunginvaltuusto on 1.6.2015 § 53 hyväksynyt sopimuksen yhteisen jätehuoltolautakunnan perustamiseksi. Jätehuoltolautakunta huolehtii kulloinkin voimassa olevan jätelain mukaan kunnalle ja kunnan jätehuoltoviranomaiselle kuuluvista jätehuollon tehtävistä (viranomaistehtävät, joihin ei kuitenkaan kuulu varsinaiset valvontatehtävät). Jätehuoltolautakunta kuuluu Turun kaupungin organisaatioon kuntalain 51 §:n mukaisesti.

Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta on hyväksynyt osakaskuntien yhteiset jätehuoltomääräykset, jotka ovat tulleet voimaan 1.6.2017. Määräysten 33 §:n mukaan jätteen kuljettajan on kuljetettava kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat jätteet Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n osoittamiin vastaanottopaikkoihin.

Asumisessa syntyneiden lietteiden käsittelyä koskevat jätteenhuoltomääräysten §:t 34-37.

4 Nykykäytäntö ja käydyt neuvottelut

Salossa asumisessa syntyneet lietteet on vastaanotettu keskuspuhdistamolle joko niin, että kuljetusyrittäjät tuovat lietteet puhdistamolle tai muuhun vastaanottopisteeseen, josta ne tulevat putkistoa pitkin. Liikelaitos laskuttaa kuljetusyrytykseltä palveluhinnastonsa mukaisen maksun.

Kaupunginhallitus	§ 261	11.12.2017
Kaupunginhallitus	§ 93	26.02.2018
Kaupunginhallitus	§ 444	03.12.2018

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n ja liikelaitoksen välillä on käyty neuvotteluja syksystä 2016 lukien. Tarkoituksena on ollut sopia lietteen vastaanotosta ja käsittelystä siten, että palvelutehtävän organisointivastuu olisi kunnallisella yhtiöllä eli LSJH:lla. Lähtökohtana oli kuitenkin, että vastaanotto säilyy nykyisellään eli Salon keskuspuhdistamolla.

Neuvotteluissa ongelmaksi koettiin vastuukysymys kotitalouksien lietteen laadusta. Liikelaitoksen ja kaupungin edustajien vaatimuksesta sopimus muotoiltiin niin, että ensisijainen vastuu on kuljetusyrittäjällä ja toissijainen vastuu kunnallisella jätehuoltoyhtiöllä. Toinen neuvotteluissa esiin tullut kysymys liittyi kuljetusyritysten asiakastietoihin. Tämä kysymys ratkaistiin siten, että sopimukseen kirjattiin lause, jonka mukaan LSJH ei laskutustaan varten tarvitse eikä vaadi niiden kiinteistönhaltijoiden osoite- ja muita tietoja, joiden lietteen kuljetusyrittäjä puhdistamolle toimittaa.

Asiakasrekisterin ylläpito kuuluu jätelain 143 §:n mukaan jätehuoltoviranomaiselle.

5 Johtokunnan päätöksen arviointia

Liikelaitos Salon Veden johtokunta on toimitusjohtajan esittelystä päätöksellään 9.11.2017 § 22 hylännyt asumisessa syntyneiden lietteiden vastaanotto- ja käsittelysopimuksen. Nykyistä käytäntöä on päätetty jatkaa.

Johtokunnan päätös on yksiselitteisesti Salon kaupunginvaltuuston 7.4.2014 § 42 tekemän päätöksen vastainen. Valtuusto päätti tuolloin siirtää Salon kaupungin jätehuollon palvelutehtävät jätelain 43 §:n 1 momentin mukaisesti Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:lle. Johtokunnan päätös on myös osakassopimuksen vastainen. Otto-oikeuden käyttäminen on ollut perusteltua.

Jos sopimus kaupunginhallituksessa hyväksytään, alkaa kunnallinen jätehuoltoyhtiö laskuttamaan taksansa mukaista maksua kuljetusyrittäjiä tilittäen keskuspuhdistamolle tämän osuuden. Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta on valmistelemaan vuoden 2018 jätehuoltotaksaa. Taksan perusteista on pyydetty osakaskuntien lausunto.

Kaupunginhallituksen käsittelystä 20.11.2017 § 213 ilmenee, että lietteen käsittelymaksut poikkeavat jätehuoltoyhtiön toiminta-alueella huomattavasti toisistaan. Salon kaupunginhallitus on todennut lausuntonaan 20.11.2017, että lietteen käsittelymaksujen tulisi jatkossakin perustua nykyisiin vastaanotto- ja käsittelymaksuihin ja että asiakasrekisterityön, neuvonnan ja valvontatehtävien kustannukset katettaisiin esimerkiksi perusmaksulla.

Liitteenä luonnos asumisessa syntyneiden lietteiden vastaanotto- ja käsittelysopimukseksi.

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä liitteen mukaisen sopimuksen.

Kaupunginhallitus	§ 261	11.12.2017
Kaupunginhallitus	§ 93	26.02.2018
Kaupunginhallitus	§ 444	03.12.2018

Päätös:

Saija Karnisto-Toivonen Elina Suonio-Peltosalon ja Pertti Vallitun kannattamana ehdotti, että asia jätetään pöydälle ja Esa Nieminen ja Kalle Virtanen kutsutaan kokoukseen selostamaan asiaa.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti jättää asian pöydälle Saija Karnisto-Toivosen ehdotuksen mukaisesti.

Kaupunginhallitus 26.02.2018 § 93

Valmistelija rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Esa Nieminen, esa.nieminen@salo.fi, 02 778 2302

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Esa Nieminen ja Liikelaitos Salon Veden toimitusjohtaja Kalle Virtanen ovat kaupunginhallituksen kokouksessa selostamassa asiaa.

Lieteasiasta järjestettiin 6.2.2018 palaveri, jossa olivat läsnä kaupunginjohtaja Lauri Inna, Esa Nieminen ja Kalle Virtanen sekä Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n (LSJH) edustajina toimitusjohtaja Jukka Heikkilä ja Jaana Turpeinen.

Palaverissa todettiin seuraavaa:

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n alueella sopimukset lietteen käsittelystä (lietteen vastaanottopisteistä) ovat tehneet Paraisten kaupunki ja Gasum. Turun Seudun Puhdistamon osalta sopimusta ei vielä ole allekirjoitettu.

LSJH haluaa osakassopimuksen mukaisesti lieteasian hallintaansa samoin periaattein kuin muunkin asumisperäisen jätteen osalta asiat on järjestetty. Ennen kaikkea kysymys on siitä, että LSJH osoittaa lietteen vastaanottopisteet. Laskutus tapahtuu samoin periaattein kuin kotitalousjätteiden osalta tapahtuu. LSJH laskuttaa kyseistä kuljetusyrittäjää ja tilittää vastaanottopisteen kustannukset puhdistamon päätöksen mukaisesti lietteen vastaanottajalle. Kuljetusyrittäjä laskuttaa kuljetuskustannukset lietteen luovuttaneelta kiinteistöltä.

LSJH:n tarkoitus on selvittää lietteen keräyksen ja käsittelyn nykytila ja tehdä sitten päätökset tulevaisuuden tarpeista.

Puhdistamon osalta Kalle Virtanen totesi, että lietteen vastaanotto nyky muodossaan on ongelmallista, koska puhdistamolla vastaanotetut lietekuormat saattavat aiheuttaa häiriöitä puhdistusprosessissa. Seurauksena voi olla, ettei puhdistamo saavuta ympäristöluvassa määriteltyjä puhdistustehoja. Puhdistamon kannalta olisi parempi, jos liete vastaanotettaisiin esimerkiksi Korvenmäessä. Tästä olisi etua puhdistamon prosessille, koska puhdistamolle johtavaan runkoviemäriin tulee matkan varrelta muiden liittyjien jätevesiä, joka tasoittaisi

Kaupunginhallitus	§ 261	11.12.2017
Kaupunginhallitus	§ 93	26.02.2018
Kaupunginhallitus	§ 444	03.12.2018

---

lietekuormien vaikutusta.

LSJH:n edustajat totesivat, että vastaanotto Korvenmäessä edellyttää runkojohdon koon kasvattamista. Lietettä ei voida vastaanottaa mihinkään altaaseen, koska siitä aiheutuu ympäristöhaittoja. Lietteen käsittelyyn saattaa tulla uusia vaihtoehtoja Korvenmäen eko-voimalan rakentamisen yhteydessä.

Keskustelussa todettiin, että sopimus voitaisiin hyväksyä nykytilanteen mukaisena siten, että vastaanottopaikaksi sovitaan keskuspuhdistamo. Tulevan ajan vaihtoehtojen kartoittamiseksi sopimus voitaisiin solmia määräaikaisena.

Vaihtoehtoisesti sopimukseen voitaisiin kirjata sitova neuvotteluelvoite, jonka mukaan vuoden 2020 loppuun mennessä osapuolten tulee neuvotella tarpeelliset muutokset sopimukseen. Luonnossopimuksessa on kuuden kuukauden irtisanomisaikaa koskeva kohta, jonka vuoksi sopimusta ei olisi tarvetta laatia määräaikaisena. Mikäli tulevissa neuvotteluissa ei päästä sopimukseen, voidaan sopimussuhde katkaista irtisanomisaikaa noudattaen.

Kuten aiemmasta valmistelusta ilmenee, poikkeavat puhdistamojen lietetaksat huomattavasti toisistaan. Salon puhdistamon määrittelemät maksut ovat huomattavan alhaisia eivätkä ilmeisesti kata kustannuksia.

Liikelaitoksen johtokunta käsittelee maksuja helmikuun kokouksessaan.

Kaupunginhallitus on 20.11.2017 Lounais-Suomen jätehuoltolautakunnalle antamassaan lausunnossa todennut, että laskutusperusteet tulisi säilyttää nykyisellään. Jätehuollon toimialueella ei tulisi siirtyä yhtenäistaksaan.

Asiaa voidaan vielä korostaa antamalla jätehuoltolautakunnassa Saloa edustaville lautakunnan jäsenille toimiohje, jonka mukaan yhtenäistaksa ei tässä vaiheessa ole perusteltu, koska se merkitsisi Salon osalta liian suurta korotusta.

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä liitteenä olevan sopimuksen. Sopimuksen kohtaan 9 tehdään kuitenkin seuraava lisäys:

Osapuolet sitoutuvat vuoden 2020 loppuun mennessä neuvottelemaan lietteen vastaanottopaikan ja lietteen käsittelyprosessin muuttamisesta. Mikäli asiassa ei päästä sopimukseen, voivat osapuolet irtisanoa sopimuksen sen ehtojen mukaisesti.

Lisäksi kaupunginhallitus antaa Salon edustajille Lounais-Suomen jätehuoltolautakunnassa toimiohjeen, jonka mukaan lietteen käsittelymaksuissa ei tule siirtyä yhteiseen taksaan.

Päätös:

Kaupunginhallitus	§ 261	11.12.2017
Kaupunginhallitus	§ 93	26.02.2018
Kaupunginhallitus	§ 444	03.12.2018

Merkittiin, että Leena Ahonen-Ojala poistui istunnosta tämän asian käsittelyn aikana klo 18.57. Kaupunginhallitus piti neuvottelutauon klo 19.07 - 19.15.

Kaupunginjohtaja muutti päätösehdotustaan seuraavasti:

Kaupunginhallitus päättää valtuuttaa kaupunginjohtajan käymään uudet neuvottelut asumisessa syntyneiden lietteiden vastaanotto- ja käsittelysopimuksesta.

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti muutetun päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus 03.12.2018 § 444

Valmistelija: kaupunkikehitysjohtaja Mika Mannervesi,
mika.mannervesi@salo.fi, 044 778 5001

Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta päätti 22.11.2018 § 64 (tarkastamaton pöytäkirja), että jätetaksan valmistelua sako- ja umpikaivolietteen osalta jatketaan siten, että Salossa taksa pohjautuu liikelaitos Salon Veden ja Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n välillä neuvoteltavaan puhdistamokohtaiseen kustannukseen. Jotta Salon jätevedenpuhdistamo voidaan osoittaa sako- ja umpikaivolietteen vastaanottopaikaksi ja Salon kaupunginkin lausunnon mukainen puhdistamokohtainen taksa ottaa käyttöön, on oltava myös sopimus lietteiden vastaanotosta ja käsittelystä.

Sopimusta on viimeksi käsitelty kaupunginhallituksessa 26.2.2018 § 93 kaupunginjohtajan käytettyä otto-oikeutta liikelaitos Salon Veden päätökseen 9.11.2017 § 22. Kaupunginhallitus päätti tuolloin valtuuttaa kaupunginjohtajan käymään uudet neuvottelut asumisessa syntyneiden lietteiden vastaanotto- ja käsittelysopimuksesta.

Asiasta on käyty useita neuvotteluja kaupungin sekä jätehuoltoviranomaisen ja jätehuoltoyhtiöiden kesken. Jätehuoltolautakunnan päätös avaa nyt mahdollisuuden puhdistamokohtaisen taksan toteutumiseen, joka oli Salon kaupunginhallituksen 7.5.2018 § 192 jätehuoltolautakunnalle antaman kannanoton mukainen.

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä liitteen mukaisen asumisessa syntyneiden lietteiden vastaanotto- ja käsittelysopimuksen.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Saija Karnisto-Toivonen Timo Lehden kannattamana ehdotti, että asia

Kaupunginhallitus	§ 261	11.12.2017
Kaupunginhallitus	§ 93	26.02.2018
Kaupunginhallitus	§ 444	03.12.2018

---

jätetään pöydälle.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti, että asia jätetään pöydälle.

Kaupunginhallituksen edustajien raportti lautakuntien ja muiden kaupunkiyhteisöjen kokouksista

Kaupunginhallitus 03.12.2018 § 445

Lautakuntiin ja kaupungin muihin yhteisöihin kaupunginhallituksen edustajiksi nimetyt jäsenet selostavat lautakunnissa ja yhteisöissä käsiteltyjä keskeisimpiä asioita.

Kaupunginjohtaja:

Merkitään tiedoksi.

Päätös:

Kuultiin seuraava raportti:

Kaupunkikehityslautakunta / Marko Tapio

Merkittiin tiedoksi.

Lauta- ja johtokuntien pöytäkirjat

Kaupunginhallitus 03.12.2018 § 446

Kaupunginhallitukselle esitellään seuraavat oheismateriaalina olevat lauta- ja johtokuntien pöytäkirjat:

Konsernijaosto	12.11.2018
Rakennus- ja ympäristölautakunta	14.11.2018
Henkilöstöjaosto	15.11.2018

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus hyväksyy täytäntöön pantaviksi päätökset, joihin sillä on kuntalain mukainen otto-oikeus.

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginjohtajan ja muiden viranhaltijoiden päätökset

Kaupunginhallitus 03.12.2018 § 447

Kaupunginhallituksen kokousjärjestelmään on julkaistu ajalla 19.11. - 2.12.2018 tehdyt kaupunginjohtajan ja muiden viranhaltijoiden päätökset kuntalain 91 §:ssä säädetyssä tarkoituksessa.

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus hyväksyy päätökset täytäntöön pantaviksi siltä osin kuin ne kuntalain mukaan ovat otettavissa kaupunginhallituksen käsittelyyn.

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

**OIKAISUVAATIMUSOHJEET
JA VALITUSOSOITUS****MUUTOKSENHAKUKIELLOT****Kieltojen perusteet**

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Pykälät:

440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät:

Hallintolainkäyttölaki 5 § 1 mom./muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät ja valituskieltojen perusteet:

OIKAISUVAATIMUSOHJEET**Oikaisuvaatimus-
viranomainen
ja -aika**

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen / hankintaoikaisuun.

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus / hankintaoikaisu tehdään, osoite ja postiosoite

Salon kaupunginhallitus
PL 77, 24101 Salo
puh. 02 7781
käyntiosoite: Tehdaskatu 2
sähköposti: kirjaamo@salo.fi

Oikaisuvaatimuspykälät:

Hankintaoikaisupykälät:

Oikaisuvaatimus / hankintaoikaisu on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaan-
nista.

**Oikaisuvaatimuksen
sisältö**

Oikaisuvaatimuksesta / hankintaoikaisusta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

VALITUSOSOITUS**Valitusviranomaisen ja -aika**

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite

Turun hallinto-oikeus
Sairashuoneenkatu 2-4 / PL 32
20101 Turku
turku.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kunnallisvalitus, pykälät:	Valitusaika	päivää

Hallintovalitus, pykälät:	Valitusaika	päivää

Muu valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite	Pykälät	Valitusaika	päivää

Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.

Valituskirjelmä

Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan tai kirjelmän muun laatijan nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on tarvittaessa liitettävä valtakirja (HLL 21 §)

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arklauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan kuluessa.

Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite postinumero Pykälät

Valitusasiakirjat on toimitettava 1): nimi, osoite postinumero Pykälät

Oikeudenkäyntimaksu

Valituksen käsittelystä hallinto-oikeudessa peritään oikeudenkäyntimaksu 250 euroa. Jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä, jos asianosainen on laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on asian vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Valitus markkinaoikeudelle:

Oikeudenkäyntimaksu on 2000 euroa.

Jos markkinaoikeudessa käsiteltävässä julkisia hankintoja koskevassa asiassa hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa, käsittelymaksu on 4 000 euroa. Jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6 000 euroa.

Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 500 euroa.

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) sekä vesi- ja energihuollon, liikenteen ja postipalveluiden alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016) soveltamisalaan kuuluvassa muutoksenhakuasiassa peritään markkinaoikeudessa 2 §:ssä säädetyn maksun sijasta 500 euroa, jos muutoksenhakuasia poistetaan käsittelystä antamatta pääasiasta ratkaisua, se jää tutkimatta tai se jää sillensä.

Lisätietoja

Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.

---

1) Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle.